



Ileqqussanik malittarisassanik politikki

Akuerineqarpoq: 23 juni 2022



Ileqqussanik malittarisassanik politikki

Ileqqussanik malittarisassanik politikkeqarnitsigut suliatsinni, pissusilersornitsinni pissuserissaarnissatsinnilu suut piomasaaqaataanersut naatsorsuutigineqarnersut nassuiarneqarpoq. Tamanna kikkunnut tamanut atuuppoq - sulisunut, aqutsisunut siulersuisunullu.

Ileqqussanut malittarisassanut oqaasertalersuinermi erseqqissarumavarput ulluinnarni suliassatta qanoq suliarineqarnissaat kiisalu immitsinnut, pisisartutsinnut suleqatigisartakkatsinnullu qanoq pissusilersorfigisarnitta eqqummaariffigineqarnissaa. Tamattami immitsinnut toqqissisimaffigisinaasariaqarpugut, KNI-milu tamatta immikkut iluarisimaarinnillutalu suliffeqarfitsinnik tulluusimaa-rutiginnissinnaasariaqarluta.

Oqaaseqaat aqqutigalugu kissaatigaarput ileqqulersuutit eqqartorsinnaassagivut aammalu immitsinnut eqqaasittarsinnaassalluta. Oqaaseqaat tamakkiisuunngilaq, kisianni imak naatsigaaq tamatta eqqaamasinnaallutigu ulluinnarnilu atugaralugu. KNI-p politikkiisa tamanit atuarneqarnissaat kajumissaarutigineqarpoq, tassami naatsorsuutigisavut anguniakkavullu sukumiinerusumik politikkini nassuianeqarput, assersuutigalugu pisiortornermut, inuiaqatigiinni akisussaaqataanermut, nika-narsaanermut allanullu tunngatillugu.

KNI-mi ileqqussatut maleruagassat pingaarnerit makkuupput:

- **Illit pillutit atavugut.** Kalaallit Nunaanni sumiiffinni tamani pitsaasumik inuuneqarnissamik piujuaannartitsiffiusumillu ineriartortitsinissamik pilersitsinissaq immikkut sammisaqartarnitsinni pingaarnersuinitinnilu qaqugukkulluunniit ersersittassavarput.
- **Inuiaqatigiinni akisussaaqataanermik tigusiuvugut.** Nunatta nukittunerunissaanut, avatangiiisimik mianerinninnerunissamik inuiaqatigiillu imminnut nappassinnaanerunissaanut akisussaaqataavugut.
- **Pinngortitaq mianeraarput.** Akisussaaqataanermik takutitsivugut, iliuuseqarnikkullu pinngortitamik isumatusaarluta atuilluta. Illoqarfinni nunaqarfinnilu eqqakkat, torersuutitsinermik qulakkeerinninneq eqqakkanillu sumut tamaanga pisoqannginnissaa isumagisa-raarput. Innaallagissamik imermillu sipaarpuqut, nerisassanillu eqqaaneq annikillisarlutigu.
- **Inuiaqatigiinni akisussaaffimmik piujuartitsinermillu suliaqarnitsinni** FN-p nunarsuaq tamakkerlugu anguniagai 17-init tunngavigineqarput, immikkoortullu sisamat pingaarnersuigarlutigit:
 - Nr. 3 – Peqqinnissaq atugarissaarnerlu
 - Nr. 4 – Ilinniagaqarneq pitsaasoq
 - Nr. 12 – Akisussaassumik atuineq tunisassiornerlu
 - Nr. 17 Iliuuseqarnissamut suleqatigiinnissaq



- Pisisartuvut **naleqartillugit ataqqillugillu** pissavavut.
- **Suliffipput peqqinnartuussaaq isumannaatsuullunilu.** Pitsaasumik suliffimmi avatangiise-qarnissaq qulakkiissallugu anguniartuarparput - timikkut tarnikkullu - sulifitsinni sumiiffinni tamani. Isumannaallisaanermik aqqissuussisimanerput pinaveersaartitsinermi pingaarnertut inissisimavoq tassaallunilu niuernermik ingerlatatsinni tamani isumannaallisaa-nermik siuarsaasussaq kiisalu sulisut naammagisimaarinninnissaat siuarsarniarlugu suleqatigiinnermi ataatsimiititaliortoqarnikuulluni.
- **Malittarisassat malippavut.** Kalaallit Nunaata inatsisai maleruaqqusaalu kiisalu nammineq uagut politikkivut qaqugukkulluunniit eqquutsippavut.
- **Iluanaarniarnissaq pillugu oqartussaaffimmik atonerluineq** akuersaanngilarput. Akiliil-luni peqquserlutsitsinerit, pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnerit tunissutissat naliginnaasumit annertunerit akiliutsillunilu angalanerit tamaasa akuersaanngilavut.
- **Nammineq soqutigisatigut akерleriinneq** pinngitsoortittarparput. Assersuutigalugu aala-jangiiniarnerni pingaarutilinni illua-tungeriit qanittumik inissisimasut sunniuteqarsinnaa-sut. Attuumassuteqarpallaarsinnaanermik ajornartorsiutaasinnaasut ammasumik oqaluuserisarpavut.
- **Ammasuuvugut unneqqarissuullutalu.** Taama iliorniarluta oqarutta, taava aamma taama iliussaagut. Ajornartorsiutaasinnaasut ammasumik oqaluuserisarpavut kukkussutivullu ilin-niutigisarlutigit.
- **Iliuutsivut nammineq akisussaaffigaavut.** Paasissutissanik ujarlertarpugut, nammineq ili-uuseqartarpugut akisussaaffivullu paasillaarsimallutigit.
- **Isummavut annittarpavut** ataqqinninnertalimmik. Nalornigaangattalu aperisarluta.
- **Suliffeqarfik tamakkerlugu suaassutsit amerlaqatigiinnik sulisuunissaat tapersersorpar-put.**
- **Isorinninniartuunngilagut peqataatitsisuullutalu.** Kikkulluunniit inuiaassusertik, upperi-sartik, isummatik, suaassusertik, katissimanertik, ukiutik, politikkikkut inissisimanertik, su-miuunertik, innarluuteqarnertik, peqqissutsikkut inissisimanertik imaluunniit suaassuser-mut ornigisaq tunngavigalugit inuusut immikkoortinneqassanngillat.
- **Kinguaassiutitigut innimiilliornermut naaggaarpugut.**

Nalorninermi qaninnertut aqutsisorisat siunersioqatigissagit ikiortiserinninnissallu kajumissaaru-tigaarput. Tamanna aamma atuuppoq ileqqussatut maleruaqquneqartut unioqqutinneqarpata ima-luunniit inatsisitigut unioqqutitsisoqartoq pasitsaassimagukku.

Tamanna periarfissatut isiginngikkukku, imaluunniit kinaassutsinnik isertuusserusukkuit, nittartak-katsinni nassaarineqarsinnaasukku KNI-p whistleblower-imik aqqissuussaaticut nalunaarsinnaa-vutit. Nalunaarutiginninnerit tamarmik suliffifeqarfimmit avataaneersumit allanut oqaatigineqas-sanngilluinnarput, aatsaallu nalunaarutigineqartoq ilungersunartutut nalilerunikku kinaassutsimik taasaqarani KNI akulerutsinneqassaaq.